

Juffrouw Holle

Juffrouw Holle

Een sprookje
voor de moderne
vrouw

Fleur Brockhus en Karima O'Flynn

the house of books

Copyright tekst © 2014 Fleur Brockhus en Karima O'Flynn
Copyright © 2014 The House of Books, Amsterdam

Omslagontwerp

b'IJ Barbara

Omslagillustratie

Cil Laurens

Foto auteurs

Anna Umeno de Vogel

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 4347 2

ISBN 978 90 443 4405 9 (e-book)

NUR 340

www.juffrouwholle.nl

www.thehouseofbooks.com

www.dutch-media.nl

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

The House of Books is een imprint van Dutch Media Books bv

1

Het was een gure dag in maart. De wind raasde door de straten en nam alles mee op zijn oorlogspad: paraplu's, hoeden en de kranten die forenzen tevergeefs onder hun armen probeerden te klemmen. Olivia Wildebeest, 24, vroeg zich af wanneer het eindelijk lente zou worden. Ze rende op haar pumps over de kinderkopjes van de straten richting het art-decogebouw, waar sinds 1890 de redactie van de *Borduurbode* zetelde. Het was vijf voor negen en om negen uur stipt zou haar baas Griselda, de hoofdredactrice van de *Borduurbode*, op de deur van haar kamer kloppen om te vragen waar de kopij voor het doe-het-zelfpatroon bleef. En dan zou de kamer leeg zijn, want Liv was nog minstens tien minuten rennen van het gebouw verwijderd. *Hallo, wie-dan-ook-die-daarboven-zit, laat haar alstublieft vaststaan in het verkeer, of per ongeluk kauwgom in haar kapsel hebben gesmeerd*, dacht Liv terwijl ze over de keien galoppeerde, met in haar ene hand een klotsende cappuccino en in de andere haar iPhone.

Als jongste journaliste en meest onervaren medewerker van de redactie was Liv verantwoordelijk voor de begeleidende teksten bij het wekelijkse patroon dat de lezers van het blad konden namaken. Liv stelde het schrijven ervan altijd uit tot het laatste moment, wat resulteerde in haast en paniek en andere ongemakkelijke gevoelens. De avond daarvoor was Liv blijven slapen bij Pierre-Joseph, een rijzende ster binnen de uitgaansscene van de stad. Ze voelde zich verkreukeld in haar outfit van gisteren. Haar make-up was uitgelopen. Ze leek op Brigitte Bardot, maar dan de gekke dierenactiviste-versie, in plaats van de glamourpoe van weleer in een geruit shortje. Tijd om langs haar appartement te gaan om zich te verkleden had ze niet, laat staan om fatsoenlijk te ontbijten. Haar enige prioriteit was geweest om een grote cappuccino te halen die haar de dag door zou helpen.

Terwijl Liv voor een stoplicht van het ene op het andere been wipte, probeerde ze orde op zaken te stellen.

Waarom doe ik dit mezelf aan? De volgende keer begin ik echt op tijd. Sta ik om zeven uur op, doe ik een yogaoefening en vijf minuten meditatie. Heel zen. Dat dacht Liv nou altijd. ‘Volgende keer doe ik het helemaal anders.’ *Vanaf morgen drink ik groene thee in plaats van cola light. Ontbijt ik gezond, in plaats van met Balisto’s of een cafeïnebom. Drink ik niet dat vierde wijntje als ik de volgende dag moet werken. Ga ik op tijd naar bed. Trek ik gestreken kleren aan.* Maar zelden bleven de intenties plakken, en meestal denderde Liv de week door in hetzelfde hijgerige tempo. Met afspraken, borrels, gemiste yogaklassen en Balisto-verpakkingen als stille getuigen van de snelle suikerboosts die Liv achter haar bureau tot zich nam. Liv knetterde door de week als een mat Chinese rotjes.

Haar agenda was altijd volgeboekt, een open regel in haar weekoverzicht het teken dat er iets moest worden ingepland. Een textielverfconventie in Berlijn? Daarna blotevoeten-techno-dansen? Waarom niet! Bij elk knagend gevoel van onrust kon ze via haar iPhone lijstjes uitgooien. *Waar is het volgende feest, de nieuwste sample sale? Waar zijn mijn vriendinnen? Wat zijn ze aan het doen?*

Mis ik iets? Dat was de constante vraag in Livs leven.

2

Mis ik iets? Rikka Blok stond om vijf voor acht voor de bibliotheek van het Opleidingsinstituut voor Landhuishoudkunde, afgekort LUIS. Daar leerde je land inrichten op een overzichtelijke manier. Elke stek op de juiste plek. Zo. Ze trok de banden van haar rugzak nog even aan, en keek op haar horloge.

Is er nog iemand anders van mijn studiegroepje of ben ik de enige die ervoor zorgt dat onze opdracht af is? Rikka Blok was in de bibliotheek om de bijdragen voor de opdracht van die week te verzamelen. Ze voelde zich tegelijkertijd geërgerd en opgelucht dat ze op tijd was om een bureauplek te veroveren op de vijfde verdieping. Blijkbaar had de rest van haar studiegroepje iets beters te doen dan op tijd komen. Rikka dacht aan haar huisgenoten die gisteravond dronken thuis waren gekomen. Ze probeerden wel zachtjes te doen, maar in hun aangeschoten staat hadden ze haar wakker gemaakt. Rikka wist niet of ze boos was vanwege het lawaai of omdat ze haar niet hadden uitgenodigd voor de afterparty.

Stekken in de winter werd, als het aan Rikka lag, een klassieker onder de derdejaarsstudenten Tuin- en Landschapsinrichting. En ja, ze moest de opdracht met nog drie studiegenoten maken, maar als ze op hen moest wachten... Dan zou het natuurlijk nooit afkomen. Hoewel de opdracht pas over een week hoefde te worden ingeleverd en Stekken niet tot haar afstudeerrichting behoorde, had ze al het werk op zich genomen. Dan was het maar vast af. Ze typte de titelpagina, haalde de tikfouten uit de aangeleverde stukken en keek op de klok. Het was kwart over negen. Niemand uit het groepje was naar de bieb gekomen. Goed, het was vrijdagochtend, en een vrije dag, en gisteravond was inderdaad het Boerenbontfeest geweest waarmee de studenten traditiegetrouw het einde van de eerste tentamenweek vierden. Maar Rikka was toch ook gewoon vroeg opgestaan? Na een poezenwas met een washand, wat zeep en een kam, stond ze in tien minuten buiten. Kijk, daar was dat korte kapsel nou handig voor. Praktisch en vlot. Zo noemde de kapper het. Waar was de teamgeest van de rest? Ze schroefde de dop van haar melkbeker open. Was die alweer leeg? Nou ja, dan maar een krentenbolletje. Maar die zak was ook al leeg. Gek, wanneer had ze dan die vier krentenbollen opgegeten? Er ging een dikke streep door 'lunch'. Goed, wat stond er nog meer in haar takenschrift?

3

Twee voor negen. Ik ga het makkelijk redden. Liv rende met twee treden tegelijk de trappen van het gebouw op. De deuren werden opengedaan door Louis, de oude portier, die haar zoals elke ochtend vrolijk begroette.

‘Goeiesmorges prinses Liv!’ De grijze man met het stadse accent keek geamuseerd naar haar acrobatische act op hoge hakken, met de gigantische cappuccino in haar hand.

‘Respect, voor die schoenen. Ik zou mijn enkels breken.’

‘Thanks Louis, is ze er al?’ vroeg Liv hijgend.

‘Je hebt geluk, *kiddo*,’ zei Louis met een knipoog. ‘Ze zit in een vergadering die al om zeven uur begon. Over naaigaren.’

Opgelucht haalde Liv adem. Ze sjokte naar boven, waar ze achter haar kleine bureau ging zitten en de computer aanzette. Het duurde even voordat hij opstartte. Ze bekeek de *Vogue*-knipsels waarmee ze de fantasieloze wand waar ze op uitkeek had opgeleukt. Tijd voor het eerste ritueel van de dag. Het eerste, tweede, vijfde en zesentwintigste ritueel van de dag, om eerlijk te zijn: even kijken wat Pierre-Joseph aan het doen is.

Pierre-Joseph, hij noemde zichzelf ‘PJ’, was een videoregis-

seur. Hij specialiseerde zich in korte films die op toonaangevende dancefeesten in de stad werden geprojecteerd. Liv was hem een paar weken eerder tegengekomen in een van de hipste clubs van het moment. Ze hadden gezoend en waren nu in een scharrelfase. Hij zag het nog niet, maar ze waren een *match made in heaven*. Journalisten staan net als regisseurs vooraan bij de actie. En het zijn allebei smaakmakers. Samen konden ze elkaar beïnvloeden, stralen. Af en toe zagen ze elkaar (wanneer PJ tijd had) en dan hadden ze een fantastische avond (als PJ niet moe was van het feesten). Zoals gisteren. Ze waren spontaan naar een nieuwe danceavond gegaan. Nou ja, ze was hem komen opzoeken. En samen hadden ze zijn nieuwste werk bewonderd. Liv had niet helemaal begrepen wat hij nou bedoelde met het filmpje, dat in feite een uur lang testbeeld was. Maar nadat hij het had uitgelegd (het was een protest tegen de overprikkelde maatschappij), had ze instemmend geknikt. Tegen twaalfen haalde hij een enveloppe met een schimmig poeder uit zijn hippe legerjack dat hij voor haar neus hield. Even had ze getwijfeld, wilde ze haar leven niet wat opschonen? Maar Liv was snel overgehaald. Je leefde maar één keer. En zo hield je het tenminste vol, uitgaan en werken. En als vriendin van een nachtkunstenaar moest je wel tot het eind op het vetste feest zijn. Hoe moest ze anders een relatie met PJ opbouwen?

Deze relatie stond nog in de kinderschoenen. Dat wist Liv wel. En ja, zij was altijd degene die het contact initieerde. Maar hij was een creatief persoon. Daar moest je ook geen *Pünktlichkeit* van verwachten. Bovendien, het was lastig om *hard to get* te spelen als je geen reacties terugkreeg om te negeren. Zodra hun relatie verder was gegroeid, zou ze hem wel opvoeden. In de tussentijd hield ze zijn updates op Facebook in de gaten om te zien of ze al een concurrente had.

Hij is zo onvolwassen! dacht Liv toen ze een paar humoristisch bedoelde foto's aanklikte van PJ die aan het dollen was met zijn vrienden op ongetwijfeld weer een buitengewoon hip feest.

De jongens op de foto leken allemaal op elkaar. Maar terwijl zijn vrienden zich niet bewust van de camera waren en gekke bekken trokken, stond PJ een beetje pruilend en met een zichtbaar speciale fotoblik op de foto. Dat zag Liv niet. *Jemig, hij ziet er zo goed uit, dacht ze. Nonchalant en een beetje arrogant, precies mijn type.*

Zijn films zijn nu al legendarisch. En hij is pas een halfjaar aan het regisseren. Over een jaar vliegt hij de hele wereld over en is-ie weg. Ik moet hem nu aan de haak slaan. Liv bedacht net hoe ze de flierefluitende PJ zou kunnen vangen door middel van een zeer doordacht berichtje dat ze hem zou sturen, toen ze op de gang de hakjes van haar baas Griselda hoorde.

Klikklak, klikklak. De schrik van de borduurwereld.

Aan de slag, het stuk moet af! en ze klikte de foto's van PJ weg.

4

Rikka las de titel van de Facebook-pagina die was gewijd aan de hipste artiesten van de stad, regisseurs, performance artists en dj's. Ze mocht even een pauze nemen van zichzelf. Een korte. *Wat een sukkel*, dacht ze. Wat is daar nou aan? Een iPod inpluggen en dan een paar keer op 'play' en 'fast forward' drukken. Belachelijk dat ze daar zo beroemd en rijk mee konden worden. Dat verdienden ze helemaal niet. Het leek de koninklijke familie wel! Die streken ook maar belastinggeld op met handjes schudden en lintjes knippen. Rikka voelde zich meteen heel goed over zichzelf. Zij was tenminste een harde werker, een boerin in opleiding. Handen uit de mouwen en hatsiekadee. Zij verwachtte geen applaus om niks. Rikka logde uit op haar Facebook-account, onder de naam Rik A. Niet haar eigen naam. Ze vond het wel leuk om de buitenwereld in de gaten te houden, maar dan het liefst van een afstandje. Zo kon ze zelf in ieder geval niet worden beoordeeld. Of liever gezegd: veroordeeld. In deze tijd had iedereen een mening over je. En die konden ze anoniem en met de klik van één muisknop voor eeuwig op het internet plaatsen. Daar-

om had Rikka besloten geen traceerbare online identiteit aan te nemen.

Terwijl ze de Facebook-pagina wegklikte, verscheen in het linkerhoekje een oproep:

DERDEJAARS AGRARISCHE STUDENTEN OPGELET. PRESTIGIEUZE BIOLOGISCHE BOERDERIJ NABIJ ALPANIA IS OP ZOEK NAAR EEN HARDWERKENDE STAGIAIRE VOOR VOORGENOMEN EFFICIENCY-VERBETERING.

HEB JE OVERZICHT? KUN JE GOED PLANNEN EN BEN JE STRESSBESTENDIG? STUUR EEN MAIL NAAR: M.MONTYCOAT@ALPANIA.AP

De tekst van de advertentie zoemde in haar hoofd. Het gebeurde niet vaak dat ze zich in een profiel herkende. Maar haar hart klopte sneller, het was alsof degene die deze advertentie had opgesteld haar dagenlang had lopen observeren. *Dit was helemaal Rikka! En Alpania, dat klonk als een droomomgeving. De Alpen: een topcombinatie van natuur, frisse lucht en een goed georganiseerde overheid. Je zou nooit beroofd worden in een alpenwei. Maar goed,* riep ze zichzelf tot de orde, ze kende ook de verhalen uit het programma *Ik vertrek. Het gras is ergens anders altijd groener.* Ze klikte het venster weg.

Nadat ze de bieb had verlaten, vertrok Rikka op haar fiets naar huis. Lekker even ontspannen. Het was tenslotte weekend, en het werk zat erop voor vandaag. Ze had gisteravond gebruikt om haar wekelijkse was te doen en het huis een flinke beurt te geven. Iedereen was op het feest en nu kon ze mooi in alle rust boenen. In tegenstelling tot sommige huisgenoten

nam zij haar verantwoordelijkheden wél serieus. Nu mocht ze fijn op de bank liggen. Ze trok haar Crocs uit en haar comfortabele sloffen aan. Maar rust was haar niet gegund. Op de tafel begon haar Nokia hard te trillen. Zuchtend stond ze op. Op het scherm zag ze MAMA MOBIEL staan. Even wachtte ze om de telefoon op te nemen. Misschien kon ze hem gewoon over laten gaan. Maar het lukte niet. Heel even dan. Ze zou meteen tegen haar moeder zeggen dat ze maar twee minuten had om te bellen. Rikka nam de telefoon op.

‘Ja?’

Rikka’s moeder, Henny Blok, begon in een vlot tempo te praten. ‘Dag lieverd, hoe gaat het? Waarom bel je me niet terug? Ik heb je wel vier keer gebeld. Niet dat ik op je telefoontjes zit te wachten, hoor. Ik heb het hartstikke druk en een knaller van een eigen leven. Nooit een moment rust.’

‘Ik eh, ik wilde eigenlijk net even gaan liggen.’

‘Even gaan liggen? Je bent toch geen oma? Jullie meiden kunnen tegenwoordig ook niet veel hebben. Nee, geeft niet! Maar in mijn tijd was het gewoon anders, drie baantjes en daarna naar de soos. Ontzettend leuk daar, lekker over politiek en de maatschappij praten. Ik weet nog heel goed hoe interessant het was, met alle mensen van de regenbo...’

‘Ik heb de hele dag in de bieb gezeten, mam. Ik moet even opladen voordat ik weer verder ga studeren. Dat schijnt gezond te zijn en de productiviteit te verhogen. Maar tien minuten.’ *En nu dus nog maar drie.*

‘Kind, je zit alleen maar in de boeken. Moet een frisse jonge meid als jij niet naar buiten? Ik heb het idee dat je zo isoleert van de rest van de mensen.’

‘Ik voel me gewoon meer op mijn gemak als ik op mezelf ben.’ Rikka had alweer spijt dat ze de telefoon had opgeno-

men. Waarom had haar moeder over alles wat ze wel of niet deed een mening? Een kloppende hoofdpijn kwam opzetten. En toen Rikka een halfuur later ophing was de hoofdpijn zo sterk geworden dat ze wel een paracetamol van zichzelf mocht nemen.

Dat slaapje kon ze nu wel vergeten. Ze ging achter haar computer zitten. Opnieuw opende Rikka de stageoproep voor Alpania, en voordat ze het wist tikte ze een mail naar deze meneer M. Montycoat. Heel gek, zo impulsief was ze normaal nooit. Maar op de een of andere manier kon ze zichzelf niet langer bedwingen. Ze sleepte de conceptmail naar haar bewaarmapje. Het was tijd om haar was te strijken.

5

Terwijl ze de aanwijzingen voor de borduurpatronen in het document zette, dacht Liv na over haar leven. Als iemand haar van tevoren had verteld dat ze drie jaar na haar afstuderen over breipatronen zou schrijven, had ze diegene uitgelachen.

Wanneer gaat het gebeuren? Mijn droombaan, mijn carrière? Het echte leven?

Liv wist dat ze niet mocht klagen – in de slechte economie van het koninkrijk mocht ze blij zijn dat ze überhaupt een baan had. Ze had een doel voor ogen. Ze zou een razende reporter worden bij de *Dageraad*, de grootste krant van het kleine land. Ze wilde met een helm op en een notitieblok naar de oorlog. Verslag doen. Op het scherp van de snede! Net als Finette, een studiegenoot van de opleiding journalistiek. Finette was knap en blond, had een grote stralende glimlach en was na het behalen van haar bul uitgekozen door de *Dageraad*. Elke keer als Liv haar naam boven een stuk zag staan, ging er een steekje van jaloezie door haar heen. Op reünieborrels liet ze dat natuurlijk nooit merken en probeerde ze oprecht blij te zijn voor Finette, die ook eigenlijk heel aardig was. Bovendien,

ze deed het zelf ook heus niet verkeerd. De *Borduurbode* was misschien niet een journalistiek hoogstandje, maar ze moest ergens beginnen. Binnenkort zou ze haar droombaan hebben en geslaagd zijn, net als de rest van haar vriendinnen, die stuk voor stuk bijzondere dingen leken te doen. De een had een modeblog die bomvol met mooie advertenties stond. De ander had een start-up voor datingservices gericht op bejaarden opgezet. Daarnaast hadden ze ook nog eens leuke vriendjes en een bruisend sociaal leven. Liv bedacht, terwijl ze een kop extra sterke koffie uit de automaat op de gang haalde, dat ze niemand kende die niet succesvol was. Die een gewone baan had waarmee ze gewoon de rekeningen betaalde. Die niet iets bijzonders, geweldigs, fantastisch deed. Toen dacht ze opeens aan haar beste vriendin. *O wacht, ja... Minty. Misschien kan ik volgende week weer een keer een bezoekje aan haar brengen, die heeft anders ook nooit aanspraak van leuke mensen.* Liv voelde zich meteen beter na dit voornemen.

Liv klopte drie keer op de deur met een grote G.

‘Jahaaa?’ De deur van kantoor viel open. Griselda, de hoofdredacteur van de *Borduurbode*, zat kaarsrecht achter haar bureau. Het knoopsjaaltje dat tot de standaarduitrusting van haar outfit behoorde, zat stevig om haar zwanenhals gestrikt. Vandaag was het een roze-blauw gestippeld zijden exemplaar. Ze leek wel een paasei. Een luxepaasei, dat wel. Je zou kunnen denken dat deze vrolijke uitspatting in relatie stond tot het humeur van Griselda, maar dan kwam je bedrogen uit. Al zo vaak had Liv zich vergist. Een knalgeel sjaaltje staat garant voor een zonnig humeur? Vergeet het maar. Hoe blijer de sjaal, hoe duisterder de stemming. Liv liep aarzelend naar binnen.

‘Ik, eh, heb hier een idee voor een nieuwe column, voor in de *Borduurbode*.’

Griselda keek op.

‘Hai Liv, kom binnen. Ja, doe de deur maar achter je dicht.’

Liv was opgelucht, Griselda leek toch in een goede bui vandaag. Had de sjaaltjesmeter haar in de steek gelaten? Toch durfde ze niet te vroeg te juichen. Griselda had onverklaarbare stemmingswisselingen en kon uit het niets zeer verontwaardigd reageren. Liv maakte vaak grappen met haar collega’s over Griesel, zoals ze haar noemden. Griesel waande zich de hoofdredacteur van *Vogue*, in plaats van het vakblad voor de textielindustrie. Alle specials werden voorbereid en gecontroleerd door Griesel, alsof ze onderdeel waren van de modebijbel zelf. Ook had Griselda er een handje van om de door Liv en haar collega’s geschreven teksten te herschrijven, in een zeer serieuze toon. Elk greintje humor dat Liv tussen de regels over breinaalden en mo-hair garen had verstoppt, werd eruit gevist met de vastberadenheid van een zwijntje op zoek naar een truffel in de grond.

Waarom gebruikt ze zulke moeilijke woorden? dacht Liv dan. *Het is maar wol. Lezers willen ook een beetje LOL.* Griselda bedoelde het niet slecht, maar de *Borduurbode* bleef onder haar bewind een humorloos blad. Wat zou het leuk zijn als ze gewoon een keer een suggestie van Liv zou aannemen. Liv had het afgelopen weekend hard aan een nieuw idee gewerkt. Toen ze vorige week een kop had gezien van een reportageserie gemaakt door Finette, was ze razendsnel aan de slag gegaan met een eigen reportageserie. Toegegeven, het ging misschien niet over Afghanistan, maar het had gevoel, het had inhoud, het ging een klein beetje over textiel, maar vooral over mensen. Ze had er zelfs al stiekem contact over gelegd met interviewkandidaten.

Liv schraapte haar keel, verzamelde moed, en begon te praten.

‘Stoffen bedrukt door graffitiartiesten. Wat denk je daarvan?’ begon ze. ‘Een jurk met daarop een print van die ene anonieme graffitikunstenaar. Een wollen trui getagd door Banksy.’ Liv speurde ondertussen het gezicht van Griselda af, op zoek naar een teken van afkeuring. Nog niks.

‘Een interviewserie dus, over stof en graffitikunstenaars,’ pitchte Liv. Griselda’s gezicht stond vooralsnog op de luisterstand. Liv vervolgde.

‘Het is niet typisch de *Borduurbode*. Het is edgy en verfrissend. Snap je wat ik bedoel? Het idee?’

Heel even plukte Griselda aan haar knoopsjaaltje. Haar lippen begonnen te bewegen.

Wordt het een lach? dacht Liv. Ze kon het niet uit de beweging opmaken. De uiteinden van Griselda’s mond leken even omhoog te gaan. Maar in een fractie van een seconde trokken de mondhoeken strak naar beneden. Afkeuring. Liv voelde een bonk in haar maag, alsof ze te veel kaasfondue had doorgeslikt.

De hese stem van Griselda klonk door de kamer.

‘Neeee, is dat nou niet een beetje, eh, gek?’ Griselda keek Liv aan met een vermoeide blik.

‘Het is wel de *Borduurbode*, Liv, onze lezers verwachten patronen. Voor graffitikunstenaars moet je eerder op een, eh, blog of zoiets zijn.’

Liv dacht na. *Het is nog niet eerder gedaan. Lezers willen ook wel eens meegenomen worden in een wereld die ze niet kenden. Waarom snapt ze dat niet? Wat is Griselda toch een dorre struik. Wat is er dan wel origineel? Knopen tellen? Ze dacht aan Griselda’s ge-wel-di-ge idee over knopen onder de titels van teksten. Nee, die vrouw begrijpt er echt niks van.*